

GRAD PAZIN

Upravni odjel za gospodarstvo, financije i proračun

**Informacija o stanju gospodarstva na području
Grada Pazina u 2011. godini**

Pazin, studeni 2012.

1. Uvod

Informacija o stanju gospodarstva na području Grada Pazina u 2011. godini daje osnovne financijske i fizičke pokazatelje gospodarstva Grada Pazina u 2011. godini. Kako bi informacija bila što reprezentativnija, napravljena je usporedba sa podacima iz prethodne tri godine.

Podloga izrade ove Informacije su sumarni obrasci Financijske agencije koji se agregiraju temeljem Zakona o računovodstvu (Narodne novine, broj 109/07.) a odnose se na sve pravne i fizičke osobe obveznike poreza na dobit, osim društava za osiguranje te banaka i štedionica.

Ostali korišteni izvori podataka su mjesečni bilteni Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, priopćenja i podaci Državnog zavoda za statistiku (www.dzs.hr), Hrvatske gospodarske komore – Županijske komore Pula, Hrvatske obrtničke komore, Ureda državne uprave u Istarskoj županiji, Trgovačkog suda u Pazinu, te Porezne uprave, Ispostava Pazin.

Informacija sadrži osnovne financijske i fizičke podatke gospodarstva Grada Pazina; broj poduzeća, broj zaposlenih, ukupne prihode i rashode, ostvarenu dobit i(li) gubitak, investicije i sl. Podaci su osim na ukupnom nivou, prikazani i za kategoriju malih, srednje velikih i velikih poduzeća, te za sva poduzeća prema vrsti djelatnosti. Također obrađeni su i podaci o kretanju uvoza i izvoza, broju nezaposlenih osoba i kretanju neto plaća.

2. Informacija o stanju gospodarstva na području Grada Pazina u 2011. godini

Podaci korišteni u ovom dijelu Informacije su podaci iz Godišnjih financijskih izvještaja koje poduzetnici prema Zakonu o računovodstvu (Narodne novine, broj 109/07.) predaju u zakonski predviđenom roku u Registar GFI, odnosno Financijsku agenciju – FINU. Za izradu ove informacije korišteni su podaci iz navedenog Registra i to koji se odnose na sve pravne i fizičke osobe obveznike poreza na dobit, osim društava za osiguranje te banaka i štedionica.

Od čitavog niza podataka u ovoj su Informaciji prikazani podaci koji najbolje oslikavaju stanje gospodarstva na području Grada Pazina i daju realnu osnovu za procjenu budućih kretanja.

2.1. Financijski pokazatelji gospodarstva Grada Pazina

Tablica 1) Osnovni financijski pokazatelji od 2008. do 2011. godine

OPIS	2008.	2009.	2010.	2011.	indeks 2009/2008	indeks 2010/2009	indeks 2011/2010
Broj poduzetnika	261	284	292	260	108,81	102,82	89,04
Broj zaposlenih	2.809	2.397	1.936	1.878	85,33	80,77	97,00
iznosi u 000 kuna							
Ukupni prihodi	1.839.688	1.450.897	1.172.147	1.303.931	78,87	80,79	111,24
Ukupni rashodi	1.814.569	1.438.060	1.127.945	1.301.655	79,25	78,44	115,40
Dobit prije oporezivanja	65.365	53.409	65.634	65.691	81,71	122,89	100,09
Gubitak prije oporezivanja	40.245	40.571	21.432	60.414	100,81	52,83	281,89
Porez na dobit	13.822	11.346	14.258	*	82,09	125,67	0,00
Dobit nakon oporezivanja	51.677	42.386	51.391	51.532	82,02	121,25	100,27
Gubitak nakon oporezivanja	40.380	40.899	21.447	60.420	101,29	52,44	281,72
Konsolidirani financijski rezultat	11.297	1.487	29.944	-8.888	13,16	2013,72	-29,68
Investicije	87.083	67.628	73.769	49.919	77,66	109,08	67,67
Prosječna neto plaća (u kn)	4.329	4.485	4.516	4.742	103,60	100,69	105,00

*-nema podatka

Izvor:FINA, Obrada: Upravni odjel za gospodarstvo, financije i proračun

Prema podacima Trgovačkog suda u Rijeci, Stalne službe u Pazinu, tijekom 2011. godine na području Grada Pazina bilo je registrirano 348 trgovačkih društava, 4 trgovačka društva brisana su iz Registra a osnovano je 16 novih.

Budući da je prema podacima FINA-e, godišnje financijske izvještaje za 2011. godinu predalo 260 poduzetnika (obveznika poreza na dobit), smatra se da je od ukupno 348 registriranih trgovačkih društava u 2011. godini bilo aktivno njih 260.

U odnosu na 2010. godinu, to je smanjenje broja poduzetnika za 10,96% odnosno za 32 poduzetnika, što se odrazilo i na zaposlenost; broj zaposlenih smanjen je za 3% ili 58 radnika.

Nakon dvogodišnjeg pada ukupnih prihoda i rashoda, u 2011. godini zabilježen je rast prihoda od 11%, te rast rashoda od 15% u odnosu na 2010. godinu. No rast ukupnih prihoda i rashoda nije rezultirao značajnijim rastom ostvarene dobiti već je ukupno ostvareni gubitak porastao za čak 181% i

to na čak 60 milijuna kuna. Sukladno tome, konsolidirani financijski rezultat pazinskog gospodarstva je nakon uzastopno pet pozitivnih godina ponovno negativan i iznosi -8,88 milijuna kuna.

Investicije u dugotrajnu imovinu ponovo su u padu i to za 32% u odnosu na prethodnu godinu i iznose 49,9 milijuna kuna.

Tablica 2) Usporedba osnovnih financijskih pokazatelja Grada Pazina i Istarske županije u 2011. godini

OPIS	Istarska županija 2010.	Istarska županija 2011.	indeks	Udio Grada Pazina 2010.	Udio Grada Pazina 2011.
Broj poduzetnika	9.090	9.090	100,00	3,21	2,86
Broj zaposlenih	44.998	44.926	99,84	4,30	4,18
iznosi u 000 kuna					
Ukupni prihodi	31.030.707	29.285.567	94,38	3,78	4,45
Ukupni rashodi	29.954.155	28.878.629	96,41	3,77	4,51
Dobit prije oporezivanja	2.292.432	2.376.456	103,67	2,86	2,76
Gubitak prije oporezivanja	1.215.870	1.969.518	161,98	1,76	3,07
Porez na dobit	293.320	354.446	120,84	4,86	*
Dobit nakon oporezivanja	1.978.757	2.012.316	101,70	2,60	2,56
Gubitak nakon oporezivanja	1.195.515	1.959.825	163,93	1,79	3,08
Investicije	2.539.262	1.773.190	69,83	2,91	2,82
Prosječna neto plaća (u kn)	4.647	4.679	100,69	-	-

*-nema podatka

Izvor:FINA, Obrada: Upravni odjel za gospodarstvo, financije i proračun

Na području Istarske županije broj poduzetnika koji su u zakonskom roku Financijskoj agenciji predali godišnje financijske izvještaje za 2011. godinu je brojčano isti kao i prethodne 2010. godine. Privreda Istarske županije je u 2011. godine prosječno zapošljavala 44.926 osoba, što je smanjenje u odnosu na 2010. godinu za neznatnih 0,16%.

Ukupni prihodi poduzetnika Istarske županije iznosili su 29,285 milijardi kuna i manji su za 5,62% u odnosu na 2010. godinu; ukupni rashodi iznosili su 28,878 milijardi kuna odnosno 3,59%, manje nego 2010. godine. Budući su ukupni prihodi i rashodi pazinskih poduzetnika porasli za 11,24% odnosno 15,40%, udio ukupnih prihoda i rashoda Grada Pazina u ukupnim prihodima i rashodima Istarske županije porastao je sa 3,78% na 4,45% odnosno 4,51%.

Dobit nakon oporezivanja iznosila je nešto više od 2,012 milijarde kuna i porasla je u odnosu na 2010. godinu za 1,70% dok je gubitak nakon oporezivanja povećan za 63,93% i iznosi 1,959 milijardi kuna. Udio Grada Pazina u ukupno ostvarenoj županijskoj dobiti je smanjen za 0,04 postotna poena, dok je udio u ukupno ostvarenom gubitku povećan za 1,29 postotna poena.

Prosječna neto plaća na nivou istarske županije porasla je za neznatnih 0,69%, dok su investicije manje za 30%.

2.1.1. Gospodarstvo Grada Pazina - prema veličini poduzetnika

Tablica 3) Usporedba osnovnih financijskih pokazatelja u 2010. i 2011. godini prema veličini poduzetnika

OPIS	mali		srednji		veliki		ukupno	
	2010.	2011.	2010.	2011.	2010.	2011.	2010.	2011.
Broj poduzetnika	289	256	2	2	1	2	292	260
Udjeli u %	98,97	98,46	0,68	0,77	0,38	0,77		
Broj zaposlenih	1.437	1.138	125	128	374	612	1.936	1.878
Udjeli u %	74,23	60,60	6,46	6,82	19,91	32,59		
iznosi u 000 kuna								
Ukupni prihodi	910.569	842.613	58.193	57.703	203.386	406.614	1.172.148	1.303.931
Udjeli u %	77,68	64,62	4,96	4,43	15,60	31,18		
Ukupni rashodi	882.063	832.646	57.500	57.228	188.382	411.780	1.127.945	1.301.655
Udjeli u %	78,20	63,97	5,10	4,40	14,47	31,64		
Dobit prije oporezivanja	49.937	49.956	693	475	15.004	15.260	65.634	65.691
Udjeli u %	76,08	76,05	1,06	0,72	22,84	23,23		
Gubitak prije oporezivanja	21.432	39.988				20.426	21.432	60.414
Udjeli u %	100,00	66,19	0,00	0,00	0,00	33,81		
Dobit nakon oporezivanja	39.331	39.750	520	328	11.539	11.453	51.390	51.532
Gubitak nakon oporezivanja	21.447	39.995	0	0	0	20.426	21.447	60.420
Investicije	44.295	16.886	7.711	6.957	21.763	26.075	73.769	49.919
Prosječna neto plaća (u kn)	4.172	4.149	4.134	4.266	5.967	5.945	4.516	4.742

Izvor:FINA, Obrada: Upravni odjel za gospodarstvo, financije i proračun

Struktura pazinskog gospodarstva obzirom na veličinu poduzetnika u potpunosti je sukladna sa onom na županijskom i državnom nivou, prevladavaju mali poduzetnici¹ te oni čine 98,46% svih poduzetnika - obveznika poreza na dobit.

Srednje veliki poduzetnici čine udio od 0,77% ukupnog broja poduzetnika, i njihov broj nije se promijenio u posljednje dvije godine, za razliku od velikih poduzetnika kojih je 2011.godine bilo dvoje a 2010. godine samo jedan.

Od ukupnog broja zaposlenih, najviše radne snage zapošljavaju mali poduzetnici 60,60%, potom veliki poduzetnici 32,59% te srednje veliki poduzetnici 6,82%.

Mali i srednje veliki poduzetnici ostvarili su manje prihode i rashode nego 2010. godine, dok su veliki poduzetnici ostvarili porast rashoda i prihoda.

Samo srednje veliki poduzetnici ostvarili su pozitivan konsolidirani financijski rezultat (razlika između ostvarene dobiti gubitka nakon oporezivanja), dok je kod malih i velikih poduzetnika ostvareni gubitak nakon oporezivanja viši od dobiti nakon oporezivanja.

Po visini investicija u dugotrajnu imovinu prednjače veliki poduzetnici koji su i jedini povećali svoje investicije u odnosu na 2010. godinu.

¹ Kao kriterij za razlikovanje malih, srednjih i velikih poduzetnika uzima se broj zaposlenih, ukupan prihod te vrijednost bilance, prema Zakonu o računovodstvu (NN 146/05) koji je bio na snazi od 01. 01. 2006. do 31. 12. 2007. godine. Početkom 2008. godine, odnosno 01. siječnja 2008. na snagu je stupio novi Zakon o računovodstvu („Narodne novine“, 109/07.) te novi kriteriji za razvrstavanje poduzetnika prema njihovoj veličini.

Kao kriteriji klasifikacije uzimaju se pokazatelji utvrđeni na zadnji dan poslovne godine koja prethodi poslovnoj godini za koju se sastavlja financijski izvještaji.

Mali poduzetnici su oni koji ne prelaze dva od sljedećih uvjeta:

– ukupna aktiva 32.500.000,00 kuna, prihod 65.000.000,00 kuna i prosječan broj radnika tijekom poslovne godine 50.

Srednje veliki poduzetnici su oni koji prelaze dva uvjeta za male poduzetnike ali ne prelaze dva od sljedećih uvjeta:

– ukupna aktiva 130.000.000,00 kuna, prihod 260.000.000,00 kuna i prosječan broj radnika tijekom poslovne godine 250.

Veliki poduzetnici su oni koji prelaze dva uvjeta za srednje poduzetnike.

Veliki poduzetnici

Kamen d.d. i Puris d.d. su u 2011. godini bila jedina dva velika trgovačka društva na području Grada Pazina. Budući da je 2010. godine samo jedno od ovih dviju trgovačkih društava bilo svrstano u velike poduzetnike a da ih je 2011. godine bilo dvoje, usporedba je nerealna jer se radi o vrlo malom uzorku. Ako rezultate iz 2011. godine usporedimo sa onima iz 2008. i 2009. godine kada su također ta dva trgovačka društva bila svrstana u kategoriju velikih trgovačkih društava, možemo reći da je broj zaposlenih u stalnom opadanju (za 21% u odnosu na 2009. godinu, odnosno za 26% u odnosu na 2008. godinu) da su ukupni prihodi i rashodi također u konstantnom opadanju, ali je ostvarena dobit u porastu u posljednje dvije godine.

Dok su 2009. i 2010. godine velika trgovačka društva poslovala bez gubitka, 2011. godine ostvaren je ukupni gubitak u visini 20 milijuna kuna. Jedno od dva velika trgovačka društva – Puris d.d. ostvario je gubitak od 20 milijuna kuna dok je drugo trgovačko društvo Kamen d.d. ostvarilo dobit u visini 15 milijuna kuna.

Kamen d.d. Pazin, je prema objavljenom Izvješću o stanju i poslovanju društva za 2011. godinu, ukupne prihode povećao za 20,65% u odnosu na 2010. godine i oni iznose 245,379 milijuna kuna, dok su rashodi porasli za 22,16% i iznose 230,118 milijuna kuna. Ostvarena dobit povećana je za 1,71% i iznosi 15,26 milijuna kuna, odnosno nakon oporezivanja 11,453 milijuna kuna.

Kamen d.d. je tijekom 2011. godine investirao čak 23 milijuna kuna od čega čak 94% u nove strojeve i alate što je u konačnici rezultiralo povećanjem kvalitete i povećanim obimom proizvodnje.

S druge strane Puris d.d. je u 2011. godini ostvario 160,888 milijuna kuna ukupnih prihoda, što je manje za 22,% u odnosu na prethodnu godinu, te 180,041 milijuna ukupnih rashoda što je u odnosu na 2011. godinu manje za 15,09%, dok je gubitak povećan gotovo 3 puta i iznosi 20 milijuna kuna. Loši financijski rezultati te pretjerana zaduženost odveli su ovo trgovačko društvo u stečaj koji je proglašen početkom rujna 2012. godine.

Tablica 4) Osnovni financijski podaci velikih poduzetnika od 2008. do 2011. godine

OPIS	2008.	2009.	2010.	2011.
Broj poduzetnika	2	2	1	2
Udjeli u %	0,77	0,7	0,34	0,77
Broj zaposlenih	835	778	374	612
Udjeli u %	29,73	32,46	19,32	32,59
iznosi u 000 kuna				
Ukupni prihodi	522.722	451.190	203.386	406.614
Udjeli u %	28,41	31,1	17,35	31,18
Ukupni rashodi	532.444	447.663	188.382	411.780
Udjeli u %	29,34	31,13	16,70	31,64
Dobit prije oporezivanja	6.416	3.526	15.004	15.260
Udjeli u %	9,82	6,6	22,86	23,23
Gubitak prije oporezivanja	16.138	0	0	20.426
Udjeli u %	40,1	0	0	33,81
Dobit nakon oporezivanja	4.622	2.388	11.539	11.453
Gubitak nakon oporezivanja	16.138	0	0	20.426
Investicije	21.518	11.172	21.763	26.075
Prosječna neto plaća (u kn)	5.455	5.205	5.967	5.945

Izvor:FINA, Obrada: Upravni odjel za gospodarstvo, financije i proračun
Srednje veliki poduzetnici

Kao i prethodne godine, skupinu srednje velikih trgovačkih društva čine dvije tvrtke „Vladimir Gortan“ d.d. i „Usluga“ d.o.o.

U odnosu na 2010. godinu, pokazatelji se nisu u bitnome mijenjali, zapošljavali su ukupno 128 radnika, što je 3 radnika više nego 2010. godine, ostvarili su 57,7 milijuna kuna prihoda što je za 0,85% manje nego 2010. godine, slično je i sa ukupno ostvarenim rashodima u visini 57,5 milijuna kuna koji su niži za 0,48% nego 2010. godine.

Dobit nakon oporezivanja ostvarena je u visini 328.000 kuna, odnosno 37% manje nego 2010. godine, te su oba trgovačka društva u ovoj grupaciji ostvarila dobit, što znači da je konsolidirani financijski rezultat ove grupe poduzetnika pozitivan.

Investicije u dugotrajnu imovinu manje su za 754 tisuće kuna te iznose 6,9 milijuna kuna, dok je prosječna neto plaća porasla za 132 kune, odnosno veća je za 3,19% u odnosu na 2010. godinu.

Tablica 5) Osnovni financijski podaci srednje velikih poduzetnika od 2008. do 2011. godine

OPIS	2008.	2009.	2010.	2011.
Broj poduzetnika	4	5	2	2
Udjeli u %	1,53	1,76	0,68	0,77
Broj zaposlenih	491	196	125	128
Udjeli u %	17,48	8,18	6,46	6,82
iznosi u 000 kuna				
Ukupni prihodi	325.711	135.266	58.193	57.703
Udjeli u %	17,70	9,32	4,96	4,43
Ukupni rashodi	323.325	148.369	57.500	57.228
Udjeli u %	17,82	10,32	5,10	4,40
Dobit prije oporezivanja	2.385	722	693	475
Udjeli u %	3,65	1,35	1,06	0,72
Gubitak prije oporezivanja	0	13.825	0	0
Udjeli u %	0,00	34,08	0,00	0,00
Dobit nakon oporezivanja	1.901	537	520	328
Gubitak nakon oporezivanja	0	14.060	0	0
Investicije	9.939	5.604	7.711	6.957
Prosječna neto plaća (u kn)	3.790	4.977	4.134	4.266

Izvor:FINA, Obrada: Upravni odjel za gospodarstvo, financije i proračun

Mali poduzetnici

Nastavljajući trend prethodnih godina, malo je poduzetništvo i tijekom 2011. godine zadržalo vodeće mjesto u gospodarstvu Grada Pazina; najbrojniji su, zapošljavaju najviše radne snage, ostvaruju najveće prihode i rashode, ostvaruju najvišu dobit ali i najveći gubitak.

Broj malih poduzetnika smanjen je na približnu razinu iz 2008. godine odnosno na 256 poduzetnika što je u odnosu na 2010. godinu smanjenje za 33 poduzetnika. Broj zaposlenih kod malih poduzetnika također je smanjen i to za 299 radnika ili za 20,81% u donosu na 2010. godinu.

Ukupni prihodi ostvareni su u visini 842,6 milijuna kuna i manji su za 7,47%, dok ukupni rashodi iznose 832,6 milijuna kuna te su manji za 5,61% u odnosu na prethodnu godinu.

Ostvarena dobit gotovo je u istom iznosu kao i 2010. godine i iznosi 49,956 milijuna kuna, dok gubitak onih poduzetnika koji nisu godinu završili sa pozitivnim financijskim rezultatom iznosi 39,988 milijun kuna i veći je za 86,58% nego 2010. godine a ujedno je to i najveći gubitak kojeg su mali poduzetnici ostvarili u ovom desetljeću.

Investicije malih poduzetnika su također drastično smanjene, u 2011. godinu iznose gotovo trećinu od prošlogodišnjih.

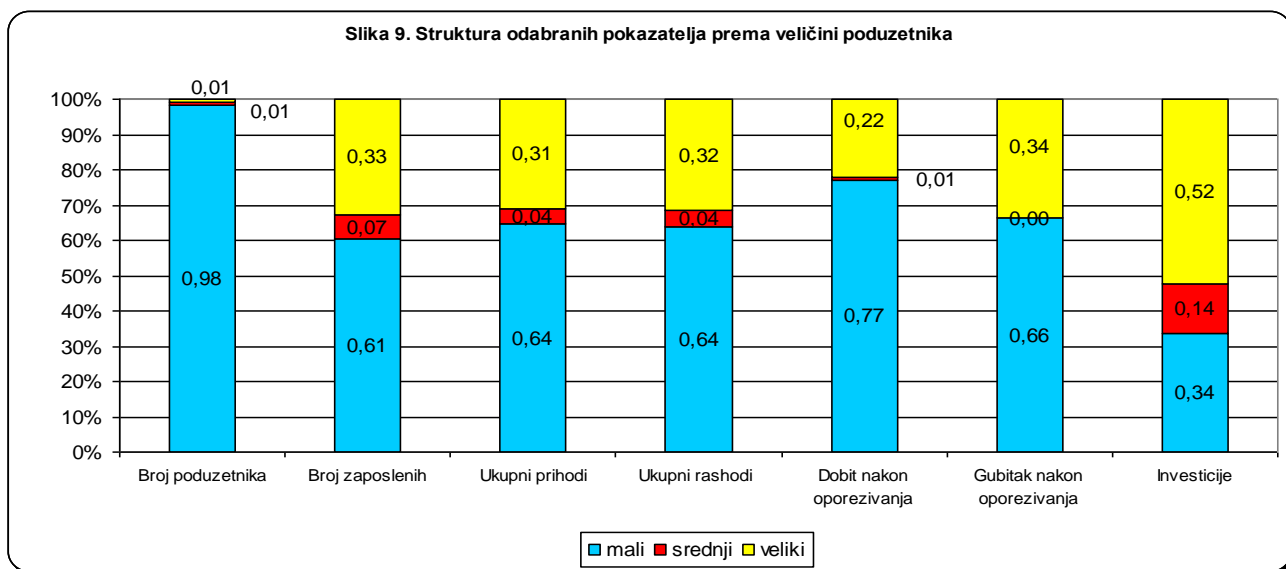
Prosječna neto plaća smanjena je za 23 kune i iznosi 4.149 kuna.

Tablica 6) Osnovni financijski podaci malih poduzetnika od 2008. do 2011. godine

OPIS	2008.	2009.	2010.	2011.
Broj poduzetnika	255	277	289	256
Udjeli u %	97,70	97,54	98,97	98,46
Broj zaposlenih	1.483	1.423	1.437	1.138
Udjeli u %	52,79	59,37	74,23	60,60
iznosi u 000 kuna				
Ukupni prihodi	991.254	864.440	910.569	842.613
Udjeli u %	53,88	59,58	77,68	64,62
Ukupni rashodi	958.799	842.027	882.063	832.646
Udjeli u %	52,84	58,55	78,20	63,97
Dobit prije oporezivanja	56.563	49.156	49.937	49.956
Udjeli u %	86,53	92,04	76,08	76,05
Gubitak prije oporezivanja	24.107	26.743	21.432	39.988
Udjeli u %	59,90	65,92	100,00	66,19
Dobit nakon oporezivanja	45.153	39.460	39.331	39.750
Gubitak nakon oporezivanja	24.242	26.835	21.447	39.995
Investicije	55.624	50.852	44.295	16.886
Prosječna neto plaća (u kn)	3.873	4.024	4.172	4.149

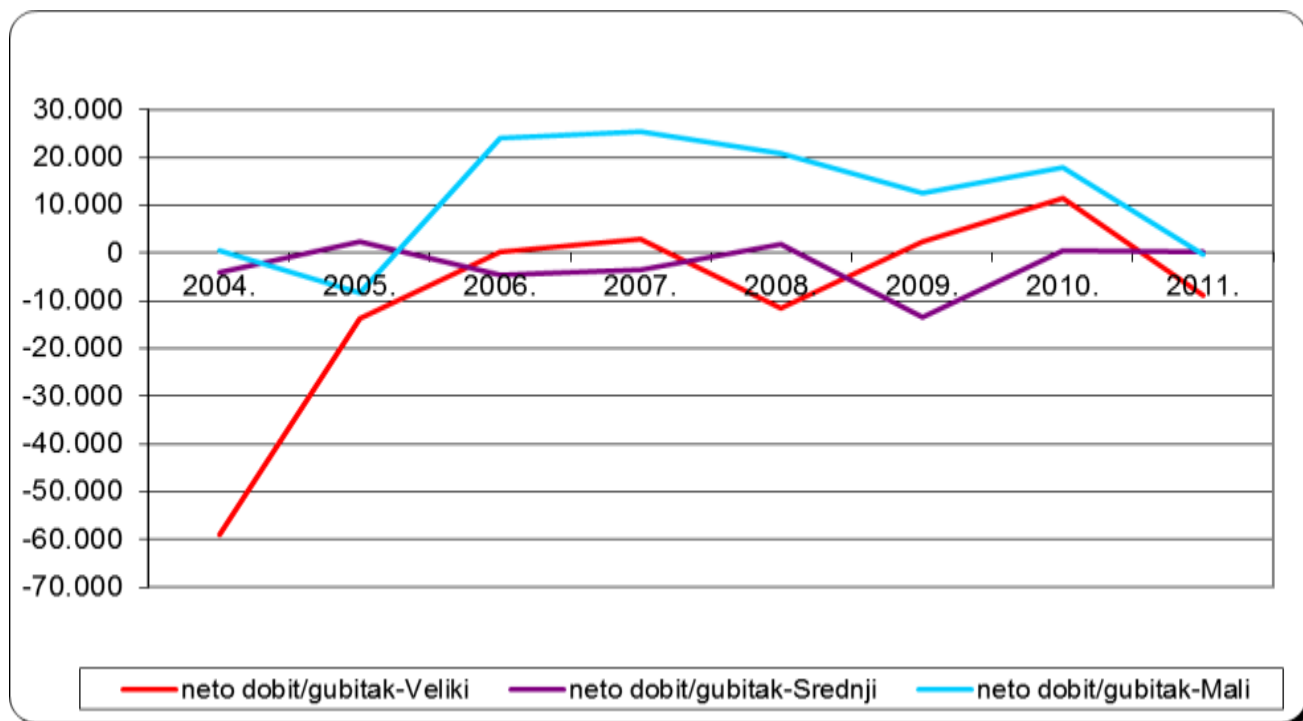
Izvor:FINA, Obrada: Upravni odjel za gospodarstvo, financije i proračun

Grafikon 1) Udjeli malih, srednje velikih i velikih poduzetnika u pokazateljima gospodarstva Grada Pazina u 2011. godini.

Izvor:FINA, Obrada: Upravni odjel za gospodarstvo, financije i proračun

Grafikon 2) Kretanje neto dobiti ili gubitka prema veličini poduzetnika

Izvor:FINA, Obrada: Upravni odjel za gospodarstvo, financije i proračun

2.1.2. Gospodarstvo Grada Pazina - prema djelatnostima

Struktura gospodarstva Grada Pazina prema djelatnostima je uglavnom konstantna, od ukupno 260 poduzetnika, najviše, njih 31,54% odnosno 82 privredna subjekta bave se djelatnošću trgovine na veliko i malo (te u manjem dijelu popravkom motornih vozila i motocikala). Ta djelatnost zapošljava 19,65% ukupno zaposlenih, te ostvaruje 26,66% ukupnog prihoda. Ova je djelatnost ujedno i najuspješnija, ostvarila je najvišu dobit u visini 27,440 milijuna kuna te najviši konsolidirani financijski rezultat od 22,234 milijuna kuna.

Tablica 7) Osnovni financijski podaci prema djelatnosti poduzetnika u 2011. godini

u kunama

	Djelatnost	Broj trgovačkih društava		Broj zaposlenih		Prihodi u 000 kn	Rashodi u 000 kn	Dobit nakon opor. u 000 kn	Gubitak nakon opor. u 000 kn	Neto plaća u kn	Konsolid. rezultat u 000 kn	Investicije u 000 kn
		2011.	udio	2011.	udio	2011.	2011.	2011.	2011.	2011.	2011.	2011.
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	4	1,54	62	3,30	97.794	107.954	69	10.264	5.932,17	-10.195	2.847
B	Rudarstvo i vađenje	1	0,38	0	0,00	0	54	0	54	0	-54	0
C	Prerađivačka industrija	59	22,69	1.011	53,83	687.994	699.417	16.696	33.105	5.090,74	-16.409	31.259
D	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	1	0,38	0	0,00	1	14	0	13	0	-13	0
E	Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnost sanacije okoliša	2	0,77	72	3,83	27.271	25.503	1.385	0	4.937,72	1.385	5.226
F	Građevinarstvo	29	11,15	126	6,71	63.442	70.463	1.691	9.188	3.589,54	-7.497	3.541
G	Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala	82	31,54	369	19,65	348.513	319.135	27.440	5.206	4.185,53	22.234	4.056
H	Prijevoz i skladištenje	9	3,46	15	0,80	8.773	8.984	29	263	2.526,06	-234	741
I	Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	4	1,54	23	1,22	5.131	5.122	54	68	3.240,60	-14	49
J	Informacije i komunikacije	14	5,38	72	3,83	16.743	17.618	644	1.656	4.159,00	-1.012	882
K	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1	0,38	1	0,05	151	147	4	0	2.821,50	4	0
L	Poslovanje nekretninama	4	1,54	3	0,16	1.013	977	38	12	7.703,11	26	0
M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	34	13,08	82	4,37	32.509	29.939	2.333	414	5.789,70	1.919	349
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	10	3,85	26	1,38	13.666	12.758	737	19	2.912,16	718	859
P	Obrazovanje	2	0,77	9	0,48	3.362	2.843	411	0	3.779,68	411	110
Q	Ostale uslužne djelatnosti	4	1,54	7	0,37	568	726	0	158	2.426,21	-158	0
S	Ukupno	260	100,00	1.878	100,00	1.306.931	1.301.654	51.531	60.420	4.742,39	-8.889	49.919

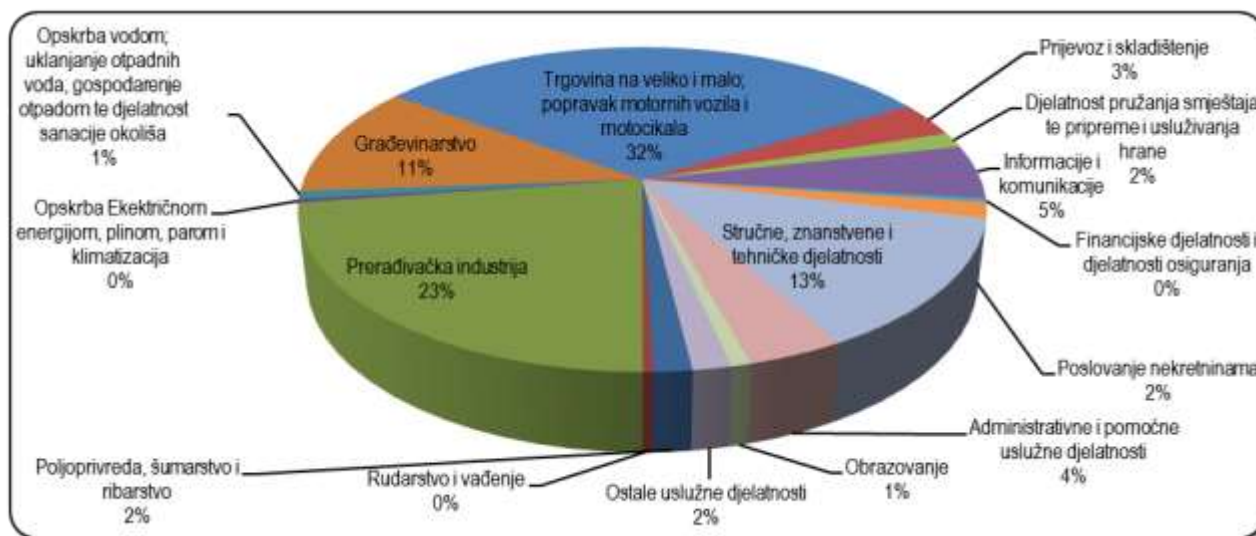
Izvor: FINA, Obrada: Upravni odjel za gospodarstvo, financije i proračun

Djelatnost prerađivačke industrije broji 59 poduzetnika te zapošljava 53,83% od ukupnog broja zaposlenih, ostvaruje oko 53% ukupnih prihoda i rashoda, te 32% ukupno ostvarene dobiti, ali i najveći gubitak, odnosno 54,79% ukupno ostvarenog gubitka, te najviši negativni konsolidirani financijski rezultat u visini 16,409 milijuna gubitka. S druge strane, u ovu djelatnost je najviše investirano, 31,259 milijuna kuna odnosno 62% ukupnih investicija ostvarene su u ovoj djelatnosti, najveći dio, 23 milijuna kuna odnosi se na investicije tvrtke „Kamen“ d.d.

Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti dobivaju na sve većem značaju za pazinsko gospodarstvo. Ovom se djelatnošću bavi 34 poduzetnika te zapošljavaju 82 djelatnika odnosno 4,37% od ukupno zaposlenih. Ukupnim godišnjim prihodima u visini 32,509 milijuna kuna i ukupnim rashodima od 29,939 kuna ostvarili su ukupnu dobit od 2,333 milijuna kuna te 414 tisuća kuna gubitka. Navedene djelatnosti zahtijevaju visokoobrazovani kadar sa specifičnim vještinama i znanjima pa je i prosječna neto plaća u ovoj djelatnosti visoka i iznosi 5.789,70 kuna.

Inače najviša prosječna plaća isplaćena je u djelatnosti poslovanja nekretninama koja broji četiri poduzetnika sa ukupno troje zaposlenih, čija prosječna plaća iznosi 7.703,11 kuna. Djelatnost poljoprivrede, šumarstva i ribarstva kojom se bave četiri poduzetnika i zapošljavaju 62 zaposlenih ostvaruju prosječnu neto plaću od 5.932,17 kuna, djelatnost prerađivačke industrije ostvaruje prosječnu neto plaću od 5.090,74 kune te djelatnost opskrbe vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenja otpadom te djelatnost sanacije okoliša 4.937,72 kune. Ostale djelatnosti ostvaruju prosječnu neto plaću nižu od pazinskog prosjeka od 4.742,39 kuna, najlošije u tom pogledu su ostale uslužne djelatnosti 2.426,21 kuna te djelatnost prijevoza i skladištenja 2.526,06 kuna.

Grafikon 3) Struktura poduzetnika na području Grada Pazina u 2011. godini prema djelatnosti

Izvor:FINA, Obrada: Upravni odjel za gospodarstvo, financije i proračun

2.1.3. Obrtništvo

Prema podacima Hrvatske obrtničke komore na području Grada Pazina je u 2011. godini bilo aktivno 409 obrta, od čega, 188 uslužnih obrta, 69 proizvodnih, 49 trgovačkih te 47 prijevoznčkih obrta. Manji broj, njih 28 bavi se ugostiteljstvom i turizmom, 14 se bavi osobnim uslugama te 14 poljoprivredom i ribarstvom.

Tijekom 2011. godine prijavljeno je 11 novih obrta te odjavljeno 24 obrta.

Tablica 8) Podaci o broju obrtnika na području Grada Pazina i njihovim poslovnim rezultatima od 2008. do 2011. godine

godina	u kunama			
	2008.	2009.	2010.*	2011*
broj obrtnika obveznika poreza na dohodak	501	466	394	335
ukupni primici	192.486.550	142.337.705	119.452.210	100.629.075
ukupni izdaci	173.750.603	129.232.926	108.049.009	90.308.763
ukupni dohodak	20.918.917	15.532.876	13.520.994	11.770.329
ukupni gubitak	-2.182.971	-2.428.097	-2.117.793	-1.450.016

*podaci se baziraju na obrađenim godišnjim prijavama poreza na dohodak od obrta i slobodnih zanimanja Izvor: Ministarstvo financija – Porezna uprava, Područni ured Pazin, Ispostava Pazin, Obrada: Upravni odjel za gospodarstvo, financije i proračun

Budući da u ovom trenutku ne raspolažemo sa cjelovitim podacima o poslovnim rezultatima obrtnika za 2011. godinu, prema do sad dostupnim podacima možemo procijeniti da su kretanja financijskih pokazatelja i rezultata obrtnika u 2011. godini slični kao i prethodne godine. Ukupno ostvareni primici i izdaci u konstantnom su padu, isto kao i ukupno ostvareni dohodak, ali i ostvareni ukupni gubitak.

2.1.4. Vanjskotrgovinska razmjena

Drugom godinu za redom, ekonomskoj krizi unatoč, vanjskotrgovinska razmjena Grada Pazina bilježi porast. Izvoz Grada Pazina je u 2011. godini porastao za čak 28,34% i iznosi 242,5 milijuna kuna dok je uvoz u istom razdoblju porastao za 8,22% i iznosi 186 milijuna kuna.

Tablica 9) Kretanje vrijednosti uvoza i izvoza u Istarskoj županiji i Gradu Pazinu u razdoblju od 2008. do 2011. godine

	IZVOZ					UVOZ					pokrivenost uvoza izvozom	
	Istarska županija	Grad Pazin	udio	indeks izvoza IŽ	indeks izvoza GP	Istarska županija	Grad Pazin	udio	indeks uvoza IŽ	indeks uvoza GP	Istarska županija	Grad Pazin
2008.	6.621.998	226.290	3,42	100,84	88,73	7.743.342	239.928	3,10	100,18	107,75	85,52	94,32
2009.	5.001.061	179.069	3,58	75,52	79,13	5.861.488	184.056	3,14	75,70	76,71	85,32	97,29
2010.	6.766.412	189.000	2,79	135,30	105,55	5.530.312	172.166	3,11	94,35	93,54	122,35	109,78
2011.	7.120.999	242.558	3,41	105,24	128,34	5.446.357	186.317	3,42	98,48	108,22	130,75	130,19

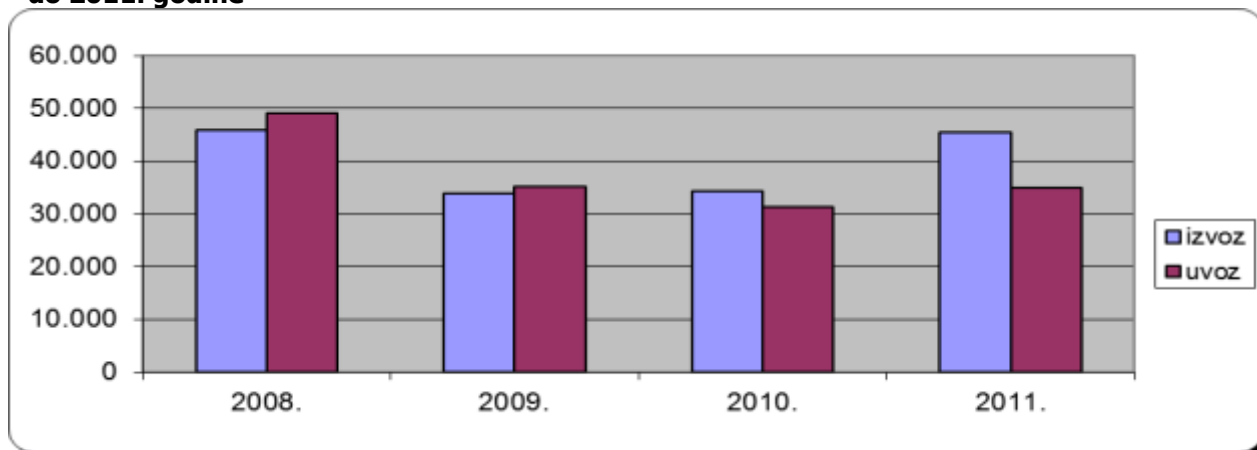
Izvor: Državni zavod za statistiku, obrada: Upravni odjel za gospodarstvo, financije i proračun

Istarsko gospodarstvo u 2011. godini bilježi rast ostvarenog izvoza u odnosu na 2010. godinu od 5,24% te iznosi nešto više od 7 milijardi kuna, što čini 9,99% ukupnog izvoza Republike Hrvatske. Vrijednosti uvoza bilježe pad treću godinu za redom te on iznosi 5,4 milijarde kuna, odnosno 4,50% uvoza Republike Hrvatske.

I dok je pokrivenost uvoza izvozom u Republici Hrvatskoj tek 58,85%, pokrivenost uvoza izvozom je u Istarskoj županiji i Gradu Pazinu je više nego zadovoljavajuća, iznosi 130,75%, odnosno 130,19%, što znači da privreda Županije i Grada 30% više izvozi no što uvozi, dok je situacija u Republici Hrvatskoj obrnuta, vrijednost uvoza je za 69,90% veća od vrijednosti izvoza.

Najveći izvoznik na području Grada Pazina je tvrtka Kamen d.d. koja je u 2011. godini ostvarila 197,6 milijuna kuna prihoda od prodaje u inozemstvu, što je porast od 30% u odnosu na 2010. godinu. Mali poduzetnici ostvarili su izvoz u vrijednosti 40,9 milijuna kuna, od čega se 56% odnosi na djelatnost prerađivačke industrije.

Grafikon 4) Kretanje vrijednosti uvoza i izvoza na području Grada Pazina u razdoblju od 2008. do 2011. godine

Izvor: Državni zavod za statistiku, obrada: Upravni odjel za gospodarstvo, financije i proračun

2.1.5. Nezaposlenost

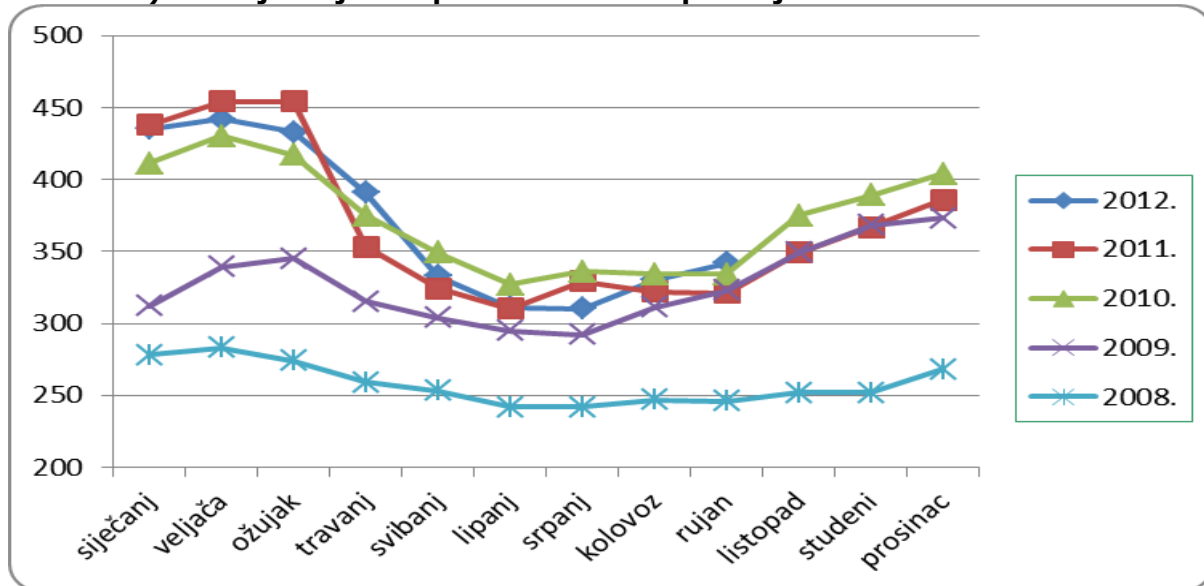
Tablica 10) Kretanje broja nezaposlenih osoba na području Grada Pazina u razdoblju od 2008. do rujna 2012. godine

Mjesec	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.
siječanj	278	312	411	438	435
veljača	283	339	430	454	442
ožujak	274	345	417	454	433
travanj	259	315	375	353	391
svibanj	253	304	349	324	333
lipanj	242	295	327	310	311
srpanj	242	292	336	329	310
kolovoz	247	311	334	322	330
rujan	246	323	334	321	342
listopad	252	349	375	349	
studeni	252	368	389	367	
prosinač	268	373	404	386	
Prosjeak	258	327	373	367	370

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Pula, Obrada: Upravni odjel za gospodarstvo, financije i proračun

Porast broja nezaposlenih osoba prijavljenih Hrvatskom zavodu za zapošljavanje, Ispostava Pazin, evidentan je od 2009. godine kada je na području Grada Pazina broj nezaposlenih osoba porastao za 26% te je takav trend nastavljen i u 2010. godini kada je zabilježen porast broja nezaposlenih osoba za 14% u odnosu na 2009. godinu. Tijekom 2011. godine zabilježen je mali ali ipak pozitivan korak pa se nezaposlenost smanjila za 1,61%. Tijekom prvih devet mjeseci 2012. godine prosječan broj nezaposlenih povećan je za 0,75% u odnosu na prvih devet mjeseci 2011. godine

Grafikon 5) Kretanje broja nezaposlenih osoba na području Grada Pazina

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Pula, Obrada: Upravni odjel za gospodarstvo, financije i proračun

Izraženiji sezonski karakter kretanja broja nezaposlenih osoba prisutan posljednjih nekoliko godina zabilježen je i tijekom 2011. i 2012. godine, što ukazuje da se nezaposlenost na području Grada Pazina smanjuje zapošljavanjem tijekom ljetnih mjeseci u turističkom sektoru.

Struktura nezaposlenih osoba na području Grada Pazina bitnije se ne mijenja u odnosu na prethodne godine, obzirom na obrazovanje prevladavaju osobe sa osnovnom (28,25%), i trogodišnjom srednjom školom (27,39%). Obzirom na dob nezaposlenih osoba, prevladavaju osobe od 45 do 59 godina te čine ukupno 51,89% od ukupnog broja nezaposlenih. Prosječno 58% nezaposlenih čine žene.

2.1.6. Neto plaće

Tablica 11) Kretanje prosječnih neto plaća na području Grada Pazina od 2008. do 2011. godine

Godina	u kunama			
	2008.	2009.	2010.	2011.
Neto plaća	4.329	4.485	4.516	4.742
Indeks	102,80	103,60	100,69	105,00

Izvor:FINA, Obrada: Upravni odjel za gospodarstvo, financije i proračun

Neto plaća zaposlenika u privrednim subjektima, trgovačkim društvima i obrtima - obveznicima poreza na dobit koja imaju sjedište na području Grada Pazina, porasla je tijekom 2011. godine za 5% u odnosu na 2010. godinu.

Prema istim kriterijima u Istarskoj županiji je prosječna plaća u 2011. godini iznosila 4.679 kuna a na nivou Republike Hrvatske 4.729 kuna, što znači da je prosječna neto plaća u privredi Grada Pazina bila veća za 1,34% od županijskog prosjeka i 0,27% veća nego na nivou Republike Hrvatske.

3. Zaključak

Prema iznesenim podacima da se zaključiti da je 2011. godina bila teška za većinu poduzetnika. Od 292 aktivna trgovačka društva koliko ih je bilo 2010. godine, u 2011. godini je svoje godišnje financijske izvještaje predalo njih 260, te je broj zaposlenih u odnosu na 2010. godinu smanjen za 3,00%. Nakon dvije godine opadanja ukupno ostvarenih prihoda i rashoda ostvaren je rast od 1, odnosno 15% u odnosu na 2010. godinu. Dobit nakon oporezivanja je ostvarena u gotovo jednakom iznosu kao i prethodne godine, dok je ukupni gubitak gotovo utrostručen i iznosi 60 milijuna kuna, te je čitavo gospodarstvo u globalu ostvarilo negativan financijski rezultat od 8,888 milijuna kuna, odnosno koliko ukupno ostvareni gubitak premašuje gubitak.

Investicije u dugotrajnu imovinu smanjene za 32,33%, dok je prosječna neto plaća porasla za 5,00%.

Prema kriteriju veličine poduzetnika možemo reći da su mali poduzetnici smanjili svoju brojnost i broj zaposlenih, da su ostvarili niže ukupne prihode i rashode nego prethodne godine, da su ostvarili neznatno veću dobit ali i da gubitak onih poduzetnika koji nisu ostvarili pozitivan financijski rezultat premašuje vrijednost financijskog rezultata onih poduzetnika koji su ostvarili dobit, te tako kao grupacija imaju negativan ukupni financijski rezultat.

Srednje veliki poduzetnici nisu znatnije odstupali od rezultata koje su postigli 2010. godine. Ukupni prihodi i rashodi neznatno su smanjeni, dok je dobit nakon oporezivanja manja za 58%. Investicije su neznatno smanjene dok je prosječna neto plaća povećana za 3,19%.

Dva velika trgovačka društva povećala su svoje prihode i rashode, te dobit ali i gubitak, odnosno jedno trgovačko društvo ostvarilo je dobit u visini 11 milijuna kuna nakon oporezivanja a drugo gubitak od 20 milijuna kuna nakon oporezivanja. Značajno je da su veliki poduzetnici već drugu godinu za redom najveći investitori, tijekom 2011. godine investirali su 26 milijuna kuna u novu dugotrajnu imovinu.

I tijekom 2011. godine najbrojniji su bili poduzetnici u djelatnosti trgovine i prerađivačke industrije; prerađivačka industrija zapošljava najveći broj osoba, čak 53,83% od ukupno zaposlenih, dok trgovina ostvaruje najbolje financijske rezultate.

Dobre rezultate bilježi vanjskotrgovinska razmjena poduzetnika Grada Pazina koja je porasla na strani izvoza za čak 28,34%, a na strani uvoza za 8,22%. Najveći dio izvoza odnosi na tvrtku Kamen koja je ostvarila 197,6 milijuna kuna izvoza odnosno 81,46% ukupnog izvoza pazinske privrede

Prosječan broj nezaposlenih osoba na području Grada Pazina je u 2011. godini smanjen za 1,61% te je i za 2011. godinu karakteristično smanjenje broja nezaposlenih osoba u ljetnim mjesecima za trećinu u odnosu na zimske mjesece.

Prosječna neto plaća porasla je za 5,00% i iznosi 4.742 kn, te je veća od prosječne na nivou Istarske županije i na nivou Republike Hrvatske ostvarene kod poduzetnika – obveznika poreza na dobit.

Rezultati poslovanja nisu idealni ali su ohrabrujući obzirom na još uvijek visoka ulaganja u dugotrajnu imovinu te visoke vrijednosti izvoza, i da je unatoč gašenju četiri trgovačka društva te 24 obrta u 2011. godinu, istovremeno osnovano 16 novih trgovačkih društava te 11 obrta, što znači da na području Pazina ipak prevladava pozitivna poduzetnička klima te da su naponi Grada Pazina da svojim Mjerama za poticanje gospodarstva i zapošljavanja te ulaganjima u infrastrukturu i opremanje poduzetničkih zona, da poticaj novom poduzetničkim idejama, zapošljavanju te stvaranju dodane vrijednosti.

Pazin, studeni 2012.

**Upravni odjel za gospodarstvo,
financije i proračun**